מנורת המאור — למנות דיינים זקנים

לפיכך חייבין ישראל למנות דיינים זקנים ישרים ותמימים. ולפיכך נקראו זקנים, מפני שצריכין להיות זקנים בשנים ובתורה ובחכמה ובשאר כל מדות טובות, ויהיו צדיקים, ואז נאה להם לעשות משפט, שנא' שמחה לצדיק עשות משפט. אבל לפועלי און המשפט מחתה, מפני ששוברים את שיניהם במשפט, שנא' ואשברה מתלעות עול ומשניו אשליך טרף, וכתי' (תהלים נח, יא) ישמח צדיק כי חזה נקם פעמיו ירחץ בדם הרשע. וגרסי' במדרש משלי בני אם ערבת לרעך, בתלמידי חכמים הכתוב מדבר. בשעה שהזקן מתמנה, אומר לו הב"ה, עד שלא נתמנית לא היית ערב על הצבור, עכשיו שנתמנית נעשית ערב, שנא' בני אם ערבת לרעך, רעך זה הב"ה, שנא' זה דודי וזה רעי, ואומר רעך ורע אביך אל תעזוב.

וגרסי' במ' ברכות בפ' הרואה, א"ר יוחנן, אין מעמידין פרנס על הצבור אלא א"כ נמלכין בצבור, שנא' ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא ה' בשם בצלאל. אמ' הב"ה למשה, משה, הגון עליך בצלאל. אמ' לפניו, רבונו של עולם, לפניך הגון, לפני לא כ"ש. אמ' אעפ"כ לך ואמור להם לישראל. הלך ואמר להם, עליכם הגון בצלאל. אמרו לו, משה רבינו, על הב"ה הגון ועליך הגון, עלינו לא כ"ש.

ובזכות המשפט שישראל עושין, הב"ה חונן עליהם, ומרחם עליהם, ונותן שלום ביניהם, ומביא להם הגאולה, ומנחיל אותם ארץ ישראל, ובונה בית המקדש, ומצמיח קרן לדוד, שנאמר (זכריה ז, ט) כה אמר ה' צבאות לאמר משפט אמת שפוטו וחסד ורחמים עשו איש את אחיו וגו'. וכתי' (עמוס ה, טו) שנאו רע ואהבו טוב והציגו בשער משפט אולי יחנן ה' אלהי צבאות שארית יוסף. וכתיב (יחזקאל לז, כד) ועבדי דוד מלך עליהם ורועה אחד יהיה לכולם ובמשפטי ילכו וחקותי ישמרו ועשו אותם. וכתי' (יחזקאל לז, כה) וישבו על הארץ אשר נתתי לעבדי ליעקב אשר ישבו בה אבותיכם וישבו עליה המה ובניהם ובני בניהם עד עולם ודוד עבדי נשיא להם לעולם. וכתי' (יחזקאל לז, כו) וכרתי להם ברית שלום ברית עולם יהיה אתם ונתתים והרביתי אותם ונתתי את מקדשי בתוכם לעולם. סליק פירקא